

CODI: 3011 - REDACCIÓ PERIODÍSTICA II

DEPARTAMENT DE PERIODISME

Professor: JOAN M. CORBELLA

Curs 1992-1993

OBJECTIU DE L'ASSIGNATURA

Aprofundir en el coneixement, l'anàlisi i la redacció dels diversos tipus de textos periodístics, d'acord amb les funcions que compleixen en la premsa escrita. L'assignatura se centra en els gèneres d'opinió en la premsa diària i no diària i en la relació entre les funcions d'informació, explicació i opinió en les publicacions periòdiques.

NOTA: Les classes es faran en llengua catalana.

TEMARI DE L'ASSIGNATURA

1. Introducció: Panoràmica de la premsa a Catalunya a l'actualitat. Ubicació de les publicacions en les diverses tipologies de la premsa escrita. Metodologies per a l'anàlisi de la premsa.
2. El periodisme i la construcció de la "realitat": els processos de selecció i jerarquitització dels esdeveniments. La funció de mediació i la funció d'interpret de la premsa.
3. Les funcions del periodisme: la informació, la interpretació o explicació i l'opinió. El periodisme de relat i el periodisme de comentari. Els gèneres periodístics i les funcions periodístiques. Les altres funcions de la premsa (serveis, entreteniment).
4. Factors que incideixen en la producció periodística: la periodicitat, l'àmbit de circulació, l'especialització i els destinataris del treball periodístic.
5. Les fases del treball periodístic: el procés de construcció del temari, el disseny i la planificació del treball, la recerca de les fonts, la recollida i la selecció de dades, l'organització i la disposició de les idees, i la redacció del text. Aplicació al periodisme d'informació, d'explicació i d'opinió.
6. La llengua i el llenguatge periodístic. El procés d'elaboració del discurs periodístic. Recursos de la redacció periodística. El bon ús dels signes de puntuació. Els llibres d'estil de les publicacions. El periodisme d'autor en el periodisme d'explicació i d'opinió.
7. Importància dels títols i les entradetes en els textos periodístics. Diferències segons els gèneres i les funcions de cada text.
8. El periodisme de relat (resum). Característiques. De la informació estricta a l'explicació de la informació. De la notícia a la crònica. Els diversos tipus de crònica. Els diversos tipus de reportatge. Els informes i els articles que recolzen i contextualitzen la informació. L'ús de fórmules híbrides en la pràctica periodística.
9. El periodisme de comentari o opinatiu. Característiques. El comentari en els textos d'opinió i en la resta dels textos de la publicació. La funció opinativa a través de les pàgines de la publicació. La pàgina oberta. La

coherència entre els textos de relat i els textos de comentari. Presència dels textos d'opinió en els diversos tipus de premsa.

10. L'entrevista com a espai d'opinió. Característiques i finalitat de l'entrevista. La sol·licitud d'informació, l'explicació i la funció d'opinió en l'entrevista. L'ús de l'entrevista per part del periodista. Els tipus d'entrevista i les seves funcions.

11. El perfil biogràfic i el retrat. La informació i l'opinió en la presentació de personatges. El retrat literari i d'autor.

12. La crítica, un gènere d'autor. La figura del crític. La crítica de les produccions culturals. Les fronteres entre la crònica de l'esdeveniment cultural i la crítica del producte cultural. Un cas particular: la crònica esportiva o la crítica esportiva?

13. Els articles d'opinió, periodisme d'autor. Classificació segons l'objectiu i el contingut: articles d'anàlisi, d'assaig, literaris, de retrat, de comentari, de divulgació. La tradició de l'article de costums. L'article esporàdic i el comentari seriat. La importància i la influència de l'extensió i la posició de l'article en el periòdic.

14. El comentari seriat: la columna. Característiques generals i tipus de columnes. La columna de comentari polític. Columnes i cròniques polítiques. La columna en les diverses àrees temàtiques. Les columnes literàries.

15. Bitllets i gloses. Els articles més curts. Característiques i tècniques d'elaboració. Models a la premsa diària i no diària.

16. L'editorial, l'expressió de l'opinió de la publicació. Característiques. Finalitats i recursos de l'editorial. Tipus d'editorial. La selecció dels temes dels editorials i la coherència amb l'estratègia informativa i opinativa de la publicació. L'estructura del discurs en l'editorial.

17. Altres textos i espais d'opinió. Les cartes al director. L'humor gràfic. Les seccions de valoració de personatges. Els reculls de premsa. Les enquestes.

18. L'ús dels gèneres periodístics segons la periodicitat de la publicació: incidència en la producció dels textos. L'ús dels gèneres segons l'àmbit de circulació de la publicació: incidència en la producció dels textos. Les pàgines de la secció i els suplementes especialitzats: incidència en la producció dels textos corresponents.

19. Evolució en l'ús dels diferents gèneres i en la relació informació/opinió en la premsa diària i setmanal fins a l'actualitat.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

BERNAL, Sebastià/Lluís-Albert CHILLON (1985): *Periodismo informativo de creación*. Barcelona, Mitre.

BORRAT, Héctor (1989): *El periódico, actor político*. Barcelona, Gustavo Gili.

CASASUS, Josep M. (1988): *Iniciación a la periodística*. Barcelona, Teide.

CESAREO, Giovanni (1986): *Es noticia. Fuentes, procesos, tecnologías y temas en el aparato informativo*. Barcelona, Mitre.

COROMINA, Eusebi (1991): *El 9 nou. Manual de redacció i estil*. Vic, Diputació de Barcelona/Premsa d'Osona SA/Eumo Editorial.

DIARI DE BARCELONA (1987): *Un model de llengua pels mitjans de comunicació*. Barcelona, Empúries.

1987: 1EX+1

1988: 1EX+3

- 4EX+3 → EL PAIS (1990): *El País. Libro de estilo*. Madrid, El País.
- 1EX+2 → FAGOAGA, Concha (1982): *Periodismo interpretativo. El análisis de la noticia*. Barcelona, Mitre.
- 1EX+1 → FERNANDEZ BEAUMONT, José (1987): *El lenguaje del periodismo moderno. Estilo y normas de redacción en la prensa de prestigio*. Madrid, SGEL.
- 1EX+2: 87 → GOMIS, Lorenzo (1987): *El medio media. La función política de la prensa*. Barcelona, Mitre.
- EX+1: 74 → GOMIS, Llorenç (1989): *Teoria dels gèneres periodístics*. Barcelona, Generalitat de Catalunya.
- ?EX+2 → GOMIS, Lorenzo (1991): *Teoría del periodismo. Como se forma el presente*. Barcelona, Ed. Paidós.
- TEX+3 → GONZALEZ REYNA, Susana (1991): *Periodismo de opinión y discurso*. Mèxic, Editorial Trillas.
- 1 → GUTIERREZ PALACIO, Juan (1984): *Periodismo de opinión*. Madrid, Paraninfo.
- 1 → HUNT, Todd (1974): *Reseña periodística*. Mèxic, Editores Asociados.
- 2 → IMBERT, Gerard/ José VIDAL BENEYTO, eds. (1986): *El País o la referencia dominante*. Barcelona, 1986.
- 1EX+1 → LA VANGUARDIA (1986): *Libro de redacción*. Barcelona, TISA.
- 1EX+2 → MARTIN SERRANO, Manuel (1986): *La producción social de comunicación*. Madrid, Alianza Editorial.
- 1EX+3 → MARTIN VIVALDI, Gonzalo (1987): *Géneros periodísticos. Reportaje, crónica, artículo*. Madrid, Paraninfo, 4a edició.
- 1 → MARTINEZ ALBERTOS, José Luis (1983): *Curso general de redacción periodística*. Barcelona, Mitre.
- 1EX+2 → MORAN TORRES, Esteban (1988): *Géneros del periodismo de opinión*. Pamplona, Eunsa.
- 1 pip → NUÑEZ LADEVEZE, Luis (1977): *Lenguaje y comunicación para una teoría de la redacción periodística*. Madrid, Pirámide.
- 1 → NUÑEZ LADEVEZE, Luis (1979): *El lenguaje de los "media". Introducción a una teoría de la actividad periodística*. Madrid, Pirámide.
- 1 → PREDAL, René (1988): *La critique des spectacles*. París, Centre de Formation et de Perfectionnement des Journalistes.
- 1EX+2 → QUESADA, Montserrat (1984): *La entrevista, obra creativa*. Barcelona, Mitre.
- 1EX+1 → RIO, Julio del (1978): *Periodismo interpretativo: el reportaje*. Quito, Época.
- 2EX+4 → RODRIGO, Miquel (1989): *La construcción de la noticia*. Barcelona, Paidós.
- 1 → SANTAMARIA, Luisa (1990): *El comentario periodístico. Los géneros persuasivos*. Madrid, Paraninfo.
- 1 → SOLÀ, Joan/Josep M. PUJOL (1989): *Tractat de puntuació*. Barcelona, Columna.
- 1 → THE WASHINGTON POST (1978): *La página editorial. The Washington Post*. Mèxic, Editorial Gernika.
- 1EX+4 → TUBAU, Ivan (1983): *Teoría y práctica del periodismo cultural*. Barcelona, ATE.
- 1EX+4 → TUCHMAN, Gaye (1983): *La producción de la noticia. Estudio sobre la construc-*

ción de la realidad. Barcelona, Gustavo Gili.

1Ext 3 → WARREN, Carl N. (1975): Géneros periodísticos informativos. Barcelona, ATE.

AVALUACIÓ

Atès que l'assignatura té un caràcter principalment pràctic, l'avaluació es farà de forma continuada per a tots aquells que assisteixin i participin amb regularitat a les classes. Per a aprovar, caldrà haver realitzat satisfactòriament les pràctiques redaccionals, els treballs d'anàlisi que es puguin demanar al llarg del curs i els exàmens teòrics-pràctics.

Els qui suspenguin una o més d'aquestes tres parts, així com els qui no segueixin de forma continuada el curs, hauran de presentar-se a les convocatòries d'exàmens finals de juny o setembre.